Tweede Kamer der Staten-Generaal

2

Vergaderjaar 2014–2015

21 501-07 Raad voor Economische en Financiële Zaken

Nr. 1269 BRIEF VAN DE MINISTER VAN FINANCIËN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 21 juni 2015

Hierbij zend ik u het verslag van de Eurogroep en Ecofinraad van 18 en 19 juni te Luxemburg.

De Minister van Financiën,
J.R.V.A. Dijsselbloem

kst-21501-07-1269
ISSN 0921 - 7371
’s-Gravenhage 2015

Verslag van de Eurogroep en Ecofinraad van 18 en 19 juni te Luxemburg

ESM Raad van gouverneurs

Voorafgaand aan de Eurogroep vond de jaarvergadering van de Raad van gouverneurs van het ESM plaats. De Raad van gouverneurs heeft ingestemd met het jaarverslag van het ESM over 2014[1] en met het toevoegen van het positieve nettoresultaat van 444 miljoen euro aan het reservefonds van het ESM. Het jaarverslag beschrijft het beleid en de activiteiten van het ESM, de instrumenten van het ESM, de investeringsstrategie, de financieringsstrategie en het risicobeleid. Daarnaast bevat het jaarverslag de *Financial statements*, de verklaring van de externe accountant en de verklaring van de Board of Auditors dat zij kunnen instemmen met de *Financial statements* van het ESM over 2014. Ook is het aanvullende *Memorandum of Understanding* (MoU) van Cyprus goedgekeurd. Uw Kamer is op 16 juni geïnformeerd over de uitkomst van de voortgangsmissie naar Cyprus en het bijbehorende voortgangsrapport (Kamerstuk 21 501-07, nr. 1268).

Eurogroep

1. Europees Semester

De Eurogroep heeft de voorstellen voor aanbevelingen van de Europese Commissie aan de eurozone als geheel verwelkomd[2]. De aanbevelingen roepen de leden van de Eurogroep op om elkaar aan te sporen om structurele hervormingen door te voeren die van belang zijn voor stabiliteit en economische groei van de lidstaten. Ook wordt de Eurogroep opgeroepen om thematische discussies te blijven voeren over essentiële structurele hervormingen. De aanbevelingen roepen tot slot op tot een goede coördinatie van budgettair beleid, de voltooiing van de afgesproken stappen richting een bankenunie en het verbeteren van economisch bestuur in de eurozone in het kader van de verdieping van de Economische en Monetaire Unie. In de tweede helft van het jaar en in 2016 zal de Eurogroep de implementatie van deze aanbevelingen blijven monitoren.

2. IMF artikel IV

Het IMF heeft de Eurogroep geïnformeerd over de uitkomsten van de recente artikel IV-missie naar de eurozone, die op 3 juni is afgesloten. Het IMF constateert dat het economisch herstel aantrekt. Dit herstel wordt echter deels gedreven door tijdelijke factoren zoals de wisselkoers en de lage olieprijs. Daarom is het van belang om het groeipotentieel op de middellange termijn te vergroten. De Eurogroep kon zich vinden in de elementen die in dat kader door het IMF zijn geïdentificeerd: structurele hervormingen, passend budgettair beleid en een goede financiering van de reële economie vanuit de financiële sector.

3. Portugal PPS

De tweede missie van de instituties (Europese Commissie, ECB, IMF) in Portugal in het kader van de Post-programme surveillance is vrijdag 12 juni afgesloten. De instituties hebben een korte terugkoppeling

---

[1] Het jaarverslag is te vinden op http://www.esm.europa.eu/pdf/204204_ESM_RA_2014_web.pdf

[2] Zowel de eurozoneaanbevelingen als de lidstaatspecifieke aanbevelingen zijn te vinden op http://ec.europa.eu/europe2020/making-it-happen/country-specific-recommendations/index_en.htm

gegeven. Zij gaven aan dat de economische en financiële omstandigheden in Portugal verder verbeterd zijn sinds de eerste PPS-missie, maar dat het herstel wordt geremd door de resterende macro-economische onevenwichtigheden. Verdere structurele hervormingen zijn noodzakelijk om het groeipotentieel op de middellange termijn te vergroten. De Eurogroep heeft de vooruitgang die in Portugal is geboekt verwelkomd.

4. Cyprus

De Eurogroep heeft stilgestaan bij de voortgang van het Cypriotische leningenprogramma. De Eurogroep verwelkomde het feit dat Cyprus heeft voldaan aan de *prior action* ten aanzien van het juridisch raamwerk voor de regulering en executoire verkoop van vastgoed[3].

Dit betekent dat de weg is vrijgemaakt voor uitkering van de zevende leningentranche van het ESM van 100 miljoen euro. Na afronding van de nationale procedures zal de Raad van Bewind van het ESM een formeel besluit nemen over de uitkering van de tranche uit het ESM. De uitkering zal dan naar verwachting in juli plaatsvinden. Naar verwachting zal de Executive Board van het IMF parallel hieraan een besluit nemen over de uitkering van circa 280 miljoen euro.

De Cypriotische economie laat in 2015 weer lichte groei zien na enkele jaren van krimp. Deze groei is met name gedreven door private consumptie en meer export; de werkloosheid blijft met 16% wel hoog. De begrotingsdoelstellingen worden, net als bij eerdere reviews, ruimschoots gehaald en de schuld neemt vanaf 2015 weer af. Om het momentum van economisch herstel te handhaven is verdere actie nodig, onder andere op het gebied van openbaar bestuur en privatisering van staatseigendommen.

5. Voorbereiding ER

De Eurogroep heeft kort stilgestaan bij het rapport over het verbeteren van het economisch bestuur in de eurozone. Het eindrapport zal worden gepresenteerd aan de Europese Raad van juni. Naar verwachting zal de Eurogroep in juli meer uitgebreid komen te spreken over dit rapport.

6. Thematische discussie: lage rente

De Eurogroep heeft van gedachten gewisseld over de implicaties van de lage rentes voor staatsobligaties op de overheidsfinanciën. Het kabinet is van mening dat de lagere rentelasten niet als structureel mogen worden beschouwd en dat lidstaten in hun Stabiliteitsprogramma's afdoende rekening moeten houden met de mogelijkheid van oplopende rentelasten in de komende jaren. Een aantal ministers deelde de eigen ervaring op nationaal gebied met de huidige periode van lage rente.

7. Finland

De nieuwe Finse Minister van Financiën Alexander Stubb heeft kort de beleidsprioriteiten van de nieuwe Finse regering toegelicht.

8. AIIB

De Eurogroep heeft gesproken over de mogelijkheid tot het vormen van een eurozone-kiesgroep. De *Eurogroup Working Group* (EWG) is door de Eurogroep gemandateerd om deze optie verder uit te werken.

---

[3] Raadpleegbaar via www.tweedekamer.nl

9. Griekenland

De Eurogroep heeft de stand van zaken van het Griekse leningenprogramma doorgenomen. In de discussies tussen de instituties en de Griekse regering is onvoldoende vooruitgang geboekt. De Eurogroep heeft dus geen overstemming kunnen bereiken over een akkoord. De Eurogroep heeft een duidelijk signaal afgegeven dat het aan Griekenland is om snel met voorstellen te komen die passen binnen het kader dat de Eurogroep op 20 februari jl. heeft afgesproken. Hierbij kan gebruik gemaakt worden van de flexibiliteit die de Eurogroep Griekenland geboden heeft; er zal rekening gehouden worden met de economische omstandigheden en Griekenland kan maatregelen uit het huidige programma vervangen voor andere maatregelen in overeenstemming met de doelstellingen van het programma. Daarbij is het van belang dat het uiteindelijke akkoord een geloofwaardig akkoord is voor Griekenland en voor de EMU als geheel. Op maandag 22 juni zal een Eurozonetop plaatsvinden om de regeringsleiders te betrekken bij het proces. Deze top zal worden voorbereid door een extra Eurogroep die op maandag voorafgaand aan de Eurozone top zal plaatsvinden. De inzet van de Eurogroep is nog steeds om tot een akkoord te komen voor de afloop van het EFSF-programma aan het einde van deze maand. De tijd is echter krap en de Eurogroep zal zich alleen buigen over een akkoord als de instituties en Griekenland overeenstemming hebben bereikt over een akkoord. Zodra deze onderhandelingen zijn afgerond en de Eurogroep een voorlopig akkoord heeft bereikt – onder voorbehoud van parlementaire procedures – zal ik de Tweede Kamer informeren.

Ecofinraad

1. Banking Structural Reform

De Ecofinraad heeft een *general approach* bereikt op het dossier Banking Structural Reform. Deze verordening ziet op het afscheiden van excessief risicovolle handelsactiviteiten van banken, waaronder handel voor eigen rekening. Nederland hecht aan een geloofwaardig Europees voorstel op het gebied van structurele hervormingen voor grote banken, en daar voldoet deze *general approach* aan. De doelstelling is om dit najaar onder Luxemburgs voorzitterschap de triloog te laten plaatsvinden en nog voor het eind van het jaar tot een overeenkomst met het EP te komen.

2. Investeringsplan voor Europa

De Ecofinraad heeft stilgestaan bij het akkoord dat met het EP is bereikt over EFSI. De Commissie gaf aan dat het echte werk, bijvoorbeeld op het gebied van nationale implementatie, nog moet beginnen. Daarnaast stelde zij dat EFSI meer is dan alleen investeren. De derde pilaar van het investeringsplan van Europa, het verbeteren van condities om te investeren, is van cruciaal belang. De Commissie gaf aan in dit kader met ambitieuze voorstellen te willen komen om de interne markt verder te versterken. Formeel zal besluitvorming door de Raad schriftelijk eind juni plaatsvinden, nadat het Europees parlement over het onderhandelings-akkoord heeft gestemd.

3. Automatische uitwisseling van rulings

De Ecofinraad heeft het Commissievoorstel van 18 maart jl. voor automatische uitwisseling van belastingrulings besproken. Nederland heeft in de vergadering aangegeven een warm voorstander te zijn van uitwisseling van informatie en graag een voortrekkersrol te willen spelen bij het bestrijden van belastingontwijking. Daarom zou wat Nederland

betreft zo snel mogelijk een akkoord moeten worden bereikt. Om een gelijk speelveld tussen lidstaten te garanderen zou een zo breed mogelijke definitie van rulings moeten worden gehanteerd. Wel is Nederland voorstander van een uitzondering voor het MKB, met het oog op de beperking van administratieve lasten. Ook onder de andere lidstaten was er over het algemeen steun voor het voorstel, zij het dat er wel zorgen werden geuit over de hoge administratieve lasten. Het Voorzitterschap concludeerde dat een akkoord dichtbij is, maar dat een aantal punten nog op technisch niveau verder moet worden uitgewerkt.

4. Interest en Royalty Richtlijn

De Ecofinraad heeft geen akkoord bereikt over het opnemen van een algemene antimisbruikmaatregel (GAAR) in de Interest- en royaltyrichtlijn. Een aantal lidstaten vindt dat naast een GAAR ook een minimumbelastingtarief in de richtlijn moet worden opgenomen. Omdat de lidstaten over dit laatste ernstig verdeeld zijn, stelde het Voorzitterschap voor om nu een akkoord over de GAAR te sluiten en op een later moment te discussiëren over een minimumbelastingtarief. Nederland is voorstander van deze splitsing, maar een aantal lidstaten was tegen waardoor er geen overeenstemming kon worden bereikt over de GAAR.

5. Kapitaalmarktunie

De Ecofinraad heeft Raadsconclusies aangenomen die het initiatief van de Europese Commissie om te werken aan een kapitaalmarktunie verwelkomen. Deze conclusies zijn als bijlage bij het verslag gevoegd[4]. Naar verwachting zal de Commissie aankomend najaar haar actieplan voor de totstandkoming van de kapitaalmarktunie presenteren.

6. Bankenunie

De Ecofinraad heeft stilgestaan bij de voortgang bij de implementatie van de bankenunie. De afgelopen jaren is in het kader van de bankenunie gewerkt aan de verdere harmonisatie van de wet- en regelgeving voor banken (het zogenaamde Single Rulebook). Voor een effectief functionerende bankenunie is het van belang dat de lidstaten de overeengekomen regelgeving zo snel mogelijk en op adequate wijze implementeren, en in het bijzonder de richtlijn voor herstel en afwikkeling van banken (BRRD) en de ratificatie van de intergouvernementele overeenkomst betreffende de overdracht en mutualisatie van de bijdragen aan het gemeenschappelijk afwikkelingsfonds (SRF). Met het oog op de volledige inwerkingtreding van het gemeenschappelijk afwikkelingsmechanisme (SRM) op 1 januari 2016 is het van groot belang dat lidstaten bovengenoemde regelgeving dan hebben geïmplementeerd. Dit werd in de vergadering ook door de Commissie benadrukt. Nederland werkt hard om zowel de implementatie van de BRRD/SRM als de ratificatie van de IGA zo snel mogelijk af te ronden.

7. Voorbereiding ER

Onder dit agendapunt is een aantal onderwerpen besproken ter voorbereiding van de Europese Raad van 26 en 27 juni. Zowel de Commissievoorstellen voor de landenspecifieke aanbevelingen als de eurozonebrede aanbevelingen zijn door de Ecofinraad verwelkomd en worden doorgeleid naar de ER, die ze formeel zal bekrachtigen. De Kamer is bij brief van 22 mei jl. (Kamerstuk 21 501-20, nr. 984) geïnformeerd over de Nederlandse appreciatie van de aanbevelingen. Daarnaast heeft de Ecofinraad

[4] Raadpleegbaar via www.tweedekamer.nl

stilgestaan bij de *Broad Economic Policy Guidelines* die als rapport in de aanstaande ER zullen voorliggen. Dit zijn richtsnoeren voor economisch beleid die het raamwerk vormen voor de landenspecifieke aanbevelingen. De Tweede Kamer is eerder door middel van een fiche geïnformeerd over het kabinetsstandpunt t.a.v. de nieuwe richtsnoeren (Kamerstuk 22 112, nr. 1956). Tot slot heeft naast de Eurogroep ook de Ecofinraad kort stilgestaan over het rapport over het verbeteren van het economisch bestuur in de eurozone.

8. Implementatie SGP

De Ecofinraad heeft de Commissievoorstellen voor Malta, Polen en het VK aangenomen. De buitensporigtekortprocedures van Polen en Malta zijn hierbij beëindigd. Deze landen komen hiermee terecht in de preventieve arm van het SGP en zullen worden beoordeeld op de ontwikkeling van het structureel saldo richting de MTO. Het VK heeft de deadline van 2014/2015 om het tekort tot onder de 3% terug te brengen niet gehaald en krijgt een nieuwe deadline (2016/2017). De Ecofinraad heeft daarnaast geconcludeerd dat het VK geen effectief gevolg heeft gegeven aan de vorige aanbeveling uit 2009, omdat het VK de vereiste gemiddelde jaarlijkse structurele verbetering van 1¾% niet heeft behaald. De volgende stap in de procedure, een aanmaning eventueel gecombineerd met een boete, is echter om twee redenen niet mogelijk voor het VK: ten eerste bestaat op basis van protocol 15 bij het EU-Werkingsverdrag een specifieke uitzonderingspositie voor het VK waardoor deze stap niet mogelijk is en daarnaast kunnen alleen eurolanden een aanmaning en een boete krijgen.